

Hjärna eller hjärta?

Det är kallt i Sverige! Det är ju inte så konstigt med tanke på årstiden. Fast vi har ju vant oss vid milda vintrar, så förra vintern och inledningen på denna har blivit lite av en chock. Kanske har vi tagit detta med "Global Warming" lite bokstavligt? Att det gäller här och nu och inte det som ska hända i framtiden. Kylan har ju också gett "förnekarna" vatten på sin kvarn. Där ser ni, säger man. Det blir som med de andra domedagsprofeterna, dvs ingenting.

Själv kommer jag ihåg när George Borgström på 60-talet i Luleå Domkyrka predikade om den stundande hungerkatastrofen. Den skulle få till följd en uppväxande konflikt mellan nord och syd, mellan rika och fattiga. Vi som då var aktiva i den kristna gymnastikföreningen tog i alla fall det på stort allvar och resultatet blev en jul i fastans tecken. Till församlingshemmet bjöd vi in Luleås utslagna på julmat, vilket ju var lite konstigt med tanke på att vi egentligen skulle fasta. Dessutom fanns det inte så många uteliggare i Luleå på den tiden så det blev lite antiklimax. Men engagemanget var det inget fel på!

Jag tänker ofta på detta med "hjärna och hjärta". De fattiga barnen blev knappast lyckligare av vår fasta. Men diskussion och engagemang kan ändå ha sin betydelse. Både för de som engagerar och de som engageras. Många aktivister från den tiden fortsatte med annat politiskt och fackligt arbete för att påverka samhället i rätt riktning. Det blev en skola i demokrati.

Det här året har mitt arbetsmiljöarbete till stor del handlat om regler. De nya reglerna för byggarbetsmiljösamordnarna har klart dominerat antalet kursdagar. Jag har till och med kallat till byggkurs under mellandagarna och kursen kommer definitivt att bli av.

Men blir arbetsmiljön självklart så mycket bättre med mera regler? Finns det inte en risk att vi vagnar in folk i en falsk säkerhet? När så farligheterna till slut kommer så står man oförberedd. Boken "I trygghetsnarkomanernas land" (det är Sverige som åsyftas, författare är David Eberhard) diskuterar detta. En del av mina kursdeltagare tycker att regelsamhället har gått för långt.

I alla händelser gäller det att motivera de regler som införs. För det är många. Jag försöker så gott jag kan. Ibland tar jag sannolikheten till hjälp. På arbetsplatser gör vi saker så många gånger att även det som inträffar med låg sannolikhet måste regleras för att hindra olyckor. Det är ungefär som Lotto, fast tvärtom. De som spelar borde, om de är konsekventa, följa regler till max. Andra gånger tar jag de långsiktiga aspekterna till hjälp. Det man utsätter sig för som ung kan ju drabba en långt efteråt. Ibland ger kemiska risker till och med effekt i nästa generation.

Det jag egentligen kommer fram till är nog denna slutsats: Det är bra med regler men ju fler de blir ju svårare men också desto viktigare blir det att motivera dem. Ju mera regler vi har ju viktigare blir det att skyddsombud, chefer, skyddsingenjörer, konsulter som jag m fl lägger vikt vid att förklara, motivera och engagera. Annars finns risken att reglerna till och med får motsatt verkan, att det blir s k förbättringsförsämringar.

Det ska vi till varje pris undvika!

God Jul!

Janke Wikholm

